

Motion av Jonas Lindberg (V) om arbetsmiljö på akutsjukhusen

Arbetsmiljön är ansträngd på våra akutsjukhus i Stockholm, främst för undersköterskor och sjuksköterskor. En del verksamheter har haft nästan 30 procents personalomsättning per år. På en del avdelningar har de sjuksköterskor som jobbat längst bara varit där i två år. Slitsamma arbetstider med lite tid för återhämtning mellan passen, varvade dag- och nattjänster och för långa veckoarbetstider gör att många inte orkar fortsätta. Det uppger såväl fackliga företrädare, skyddsombud och de som själva slutar. Därför ser vi också stora rekryteringsproblem inom den akuta slutenvården, till skillnad från i den kommunala eller öppna vårdverksamheten där arbetstiderna ofta är bättre. Det är inte heller rimligt att vårdpersonal tvingas jobba varannan helg som på en del av våra akutsjukhus.

De senaste åren har det även blivit vanligare att personal anställs på så kallade treskiftsanställningar. Dag-, kvälls- och nattjänster blandas och kan ibland varvas hur som helst utan hänsyn till den enskilde medarbetarens behov av återhämtning. Till exempel räknas den dag medarbetaren kliver av ett nattpass som en "ledig dag" trots att cirka sju timmars arbete redan sträckt sig in på detta dygn och medarbetaren behöver sova ut efter sitt arbetspass. Akutsjukhusen kan inte bli attraktiva arbetsgivare om vi inte gör något åt dessa föråldrade arbetstider. I slutändan handlar det om patienternas rätt till en säker vård. Statistik visar att incidenter och avvikelser tenderar att ske när medarbetare är utmattade och trötta, särskilt nattetid och efter långa arbetsskift. Tidigare har Stockholms läns landsting kortat veckoarbetstiden till 32 timmar för nattarbetare vilket är en anledning till att många fortfarande föredrar och orkar jobba enbart natt. En liknande satsning måste göras för att ta itu med de villkor som gör att medarbetare på olika sjukhus måste jobba treskift 36-38 timmar i veckan.

Alltfler vetenskapliga studier visar att det är rent ohälsosamt att blanda dag- och nattjänstgöring. Människor som jobbar skift har bevisligen större risk att utveckla svåra folksjukdomar som cancer, diabetes, hjärt- och kärlsjukdomar och depression. Vårdpersonal som jobbar med att vårda sjuka människor ska inte själva bli sjuka av sina arbetstider och villkor.

I en del landsting i Sverige har några verksamheter införskaffat datasystem som utvecklar hälsosammare scheman med hänsyn till medarbetarens individuella önskemål och verksamheternas behov. Likaså har en del vårdverksamheter också utvecklat belysningsystem som följer solens timmar, vilket gör att medarbetare som jobbar natt kan sova bättre på dagen.

Flera rapporter, nu senast Inspektionen för vård och omsorg, varnar för att sjukvårdspersonalens administrativa börda ökar och att det utökade dokumentationsansvaret i sig kan utgöra en patientsäkerhetsrisk. Stockholms läns landstings beställar-/utförarmodell bidrar till att skapa krav på administrations- och dokumentationsredovisningar uppåt i organisationen, vilket tar tid från personalens tid med patienterna. Mycket av övertidsarbetet på sjukhusen handlar om att vårdpersonal stannar kvar för att just hinna med att dokumentera allt. Det är inte rimligt.

Vården är en verksamhet som behöver finnas tillgänglig dygnet runt och ska ha hög beredskap. Vi vet att det i framtiden kommer att bli nödvändigt att korta operationsköerna genom att förlägga en del av de selektiva operationerna till kvällar och helger. Detta ställer stora krav på Stockholms läns landsting att vara en god arbetsgivare med moderna och hälsosamma arbetstider och villkor för sin personal. Därför behöver stora insatser göras så att vi kan rekrytera och behålla fler sjuksköterskor och undersköterskor. Landstingets arbetsmiljölyft som bygger på en fond där olika verksamheter kan söka pengar har visat sig vara helt otillräcklig och har inte alls klarat av att på ett övergripande sätt ta itu med de stora utmaningarna i sjukhusens arbetsmiljö.

Med bakgrund i detta yrkar jag:

Att uppdra till landstingsstyrelsen att se över skiftarbete, veckoarbetstid och helgarbete i syfte att förbättra arbetsvillkoren och få fler att vilja arbeta inom vårddyrken.

Att uppdra till landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att kraftigt minska den administrativa bördan för vårdpersonalen.

Jonas Lindberg (V)

